

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

10 frt — kr.
5 „ „
2 „ 50 „
1 „ „

Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Negy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzori hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

„Szegény ország, szegény király!”

Debreczen május 16.

Még nincsen Magyarország a megaláztatások Kálváriájánál, még nem tetek az ezredév királyának a fejére töviskoszorút, de közel állunk már a kétségbeeséshez. Ennyi rágalmat, ennyi szennyet nem tűrhettünk az ezer esztendő viszonylataiban mindig büszkén lengő nemzeti színű lobogón.

Válaszúton állunk; vagy megmutatjuk az egész világnak, hogy önálló nemzet vagyunk, vagy pedig tétőt hajtva a szolgaság juguma alatt, mint a szolgasághoz szokott helóták vonulunk el az európai politika panorájában fejünkön a meghurczolt, a kigunyolt önállóság csörgő sipkájával.

Élet és halál! — mily közönséges fogalom mind a kettő az emberi életben. Itt keresztelő, emitt pedig temetés! A nemzetek életében azonban egy világot megrázkódtató esemény mind a kettő.

Születés, ujja születés előtt állunk. Félre innen az elmulás komor alakjával, ki rindeket vág a nemzetek tömör sorában. Az elmúlt ezerévben a történelem tanúsága szerint ugys eleget pusztított közöttünk, s megrikkította a nemzetiségünkért, önállóságunkért folytatott küzdelemben tömör rendünket.

Ezer évig voltunk a hálátlan Nyugot védbástyája, ezer évig hosszú emberöltőkön keresztül hullatták őseink nemes véréket a világháborúk csatáira, ezer évig őriztük meg az ősi zászló tisztességét, s most, midőn ünnepet üjjük ezer évi fennmaradásunknak, egyre-másra ér bennünket a szégyen, a megaláztatás.

Nagyon fáj ez nekünk. Ünneprontók azonban mindig akadnak. És sajnos, nemcsak külföldön, hanem hazánkban is akadnak elegendő, kik az ezer év diadalmi énekébe disszonáns hangokat kevernek. Még jobban fáj azonban nekünk az a tudat, hogy nemcsak a külföldön, hanem az ország egyenjogu népei között is akadtak olyanok kik meg merték zavarni a nemzet és a király szívélyes egyetértését.

Kétszeresen nagyobb azonban a megaláztatásunk, mivel a sértés az ünnepek lefolyása közt történt, s olyan hitvány, haszontalan kis államocská, mint a milyen Szerbia is, kezébe merete ragadni a tövis koszorút, s ez ünneplő nemzet homlokára a gyavaság bélyegét merete sütni. S mit tett a kormány? Meghunyázkodott az osztrák tulsuly előtt s tūrte a mai napokig a megaláztatásokat, sőt mi több, még ezután is tūrni fogja.

Persze a sárga-fekete lobogóért sikra

szá lott volna a hármás szövetség, mozgósítottak volna hadtesteket, váltottak volna diplomáciai erélyes hangu jegyzékeket, mert a fekete-sárga zászló az osztrák császári ház lobogója. Arról vérről, még ha magyar vérről is, de lemosták volna a szégyent.

Az osztrák császár lobogója sárga fekete, a magyar királyé piros-fehér-zöld. A 67-iki kiegyezés szerint Ausztria és Magyarország koordinált államok, s így a két állam lobogói a monarchia előtt egyformán kedvesek. Akár az egyik, akár a másik lobogót sértik meg, mindkettőben megsértik az uralkodót is. Az uralkodóért pedig a nemzet mindenkori sikra száll, mert személye szent és sérthetetlen. Ha a sárga-fekete lobogót sértik meg, hadsereg vesz elégtételt a sértőn, de ha a magyar lobogót sértik meg, van-e hadsereg, a mely elégtételt vegyen?

Nincsen.

Pirulva, szégyenkezve mondjuk ezt. Bizalmunk megrendült, szívünk elfacsarodik, mert látjuk a megaláztatások Canossája még hátra van. Az egyik arczúl ütést követi a másik, a nyílt támadást az oroszva követett.

És mi eltakarjuk egő arczunkat, s ünnepeünk! Minő guny, mennyi satnya rejlik a mai állapotokban.

Loyalitás! — hát meddig menjünk a végletek megfejthetetlen haladványai felé.

Hűség! — hát meddig hazudjuk önmagunknak a saját bárgyuságunk netovábbját?

Minő gunyszavak mindezek!

Hihetjük még ezután is, hogy Ausztriával egyenjogu állam vagyunk? Hihetjük, hogy az osztrák császár és a magyar király egyforma minden tekintetben? Remélhetjük, hogy létezik igazságos bosszú, mely a sértést ug egyenliti ki, mint a jogos megtorlás kívánja?

Vakulj magyar! — itt az elégtétel, s elégedjél meg vele, mert a közös külügyi hivatal megsértett lobogóért többet nem engedélyez!

De várhatunk-e ennél többet? Nem; tökéletesen elég ez nekünk, hiszen nemzetiségek zászlósértéseit sem tudjuk megtorolni.

Ha pedig egy állam annyira győnge, hogy határain belül sem tud tiszteletet parancsolni lobogója iránt, csodálkozhatunk-e azon, hogy idegen nemzetek nem viseltetnek iránta tisztelettel?

A szerbek az oláhok egymás után tiporják a sárba a magyar irkolórt, az ezredév királyának a lobogóját. Megbűnhődnek érte? Dehogyn! — azaz egypár embernek, kit nemzetisége helyett itélnek

el, olyan enyhe büntetést kap, hogy azért szívesen martyroszkodik.

A mi hőseinknek akasztófa jutott, Hentzinek koszoru az igazság mérélege szerint!... Mégis csak szabad állam ez a Magyarország ha ugyan a természetes szabadság vezérfonalául az akasztófát vesszük!

Milyen boldog ez az Ország ezer évi fennállása után! Bizony-bizony megirigyelhetik a többi nemzetek a harmincz éves szabadságért!

Ugyan kinek jutna eszébe, hogy az ezredévi ünnepek zajában egy könnyűt ejtsen a szegény országérl, a sárba tiport lobogóért és a szegény öreg királyért?...

Rostkowicz Arthur.

A belgrádi zászlósértés a képviselőházban. Bánffy miniszterelnök ug látszik, nem hiába értekezett a minap Bécsben Goluchovszky külügyminiszterrel, mert a képviselőház elnöke a tegnapi ülés végén bejelentette, hogy a mai ülésen a miniszterelnök válaszolni fog Horánszky Nándornak a belgrádi zászlósértés ügyében tett interpellációjára. Nem tudjuk, milyen lesz a miniszterelnök válaaza, de miután ez ideig még egy cseppel sem kaptunk Szerbiától nagyobb elégtételt, mint az interpelláció megtétele előtt, alig hisszük, hogy ez a válasz megnyugtató és kielégítő lehetne. — Egyébiránt az ug e válasszal semmiképen nem lesz befejezhető, mert Ugron Gábor ugyanezen ügyben ugyancsak a mai ülésen teszi megszerdaról elmaradt interpellációját.

A közigazgatási biráskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalását a hétfői ülésen kezdi meg a képviselőház. A függetlenségi párt ugyan általánosságban sem fogadja el a javaslatot, mely ellen akadémikus szempontokból a nemzeti párt is kifogásokat tesz. — mégis az általános vita valószínűleg hamar véget fog érni. A részletes tárgyalás azonban már nem megy ilyen simán. Különösen erős viták várhatók a hatáskör kérdése körül, a melyek annyival inkább is jelentőségteljesek, mert többen vannak a szabadelvűpárt kebelében is, a kik a közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozó eseteknek takszativ felsorolását nem tartják helyesnek, hanem e tekintetben egy általános, elvi irányu megállapítást kívánnak.

Magyar zászló a kaszárnyán. A Szegeden állomaszó közös hadseregbeli csapatok legénysége tegnap diszben járt kevés kivétel-lel. A közös hadseregbeli laktanyák nagykoruti pontján tesnapelőtt is, tegnap is nemzetiszínű zászlók lobogtak, a házi közös ezred legénységének pedig Trappel ezredes rendeletéből ma szabad napja oit s a legénység ebédhez bort, este vacsorát kapott.

Okulj magyar!

Debreczen, május 16.

Örömben és bánatunkban ösmerjük meg barátainkat, jóakaróinkat és — ellenségeinket is.

Barátaink velünk örülnek, velünk sirnak, részesei örömeinknek és bánatunknak. Ellen-ségeink pedig örülnek, ha bajban vagyunk, ha szerencsétlenség ért és — eszi őket a méreg, ha látják, hogy okunk van rá, hogy örvendjünk.

Hazánk ezer éves fennállásának ünnepe-sei oly spontán módon nyilatkoztak meg a Kárpátoktól az Adriáig, oly szívből jövő és szívhez szóló volt a kiállítás megnyitási-ának ünnepe, az egyházi, az iskolai, a világi ün-nepeles, hogy nem vegyült ahhoz idegen gon-dolat, nem vegyült profán szó. Vallás- és rangkülönbség nélkül ünnepelt mindenki. Nem volt ott formáság, tetetés, hanem a hazafiság, a hazaszeretet diktálta áhitat, öröm és vígság.

Es eme általános ünnepek közepette, melyek magukkal ragadták és felemelték az egész nemzetet, hogy az egész ország egyet-ly-negy templommá lázott alakulni, — eme ünnepek közepette, a midőn az egész nem-zet megtisztulva, árszellemlővé, fölemelkedve a mindennapiasság materializmusán, felejtve but, bánatot, egy szívvel-lelékkel borult le a Mindenható trónusa előtt, elfafohászt rebegve, hogy elérte hazája fennállásának ezredik évét: mondom, eme magasztos jelenet idején, mely-nek nagyszerűsége és magasztossága még a legsivárabb lelket is ajarta — tőzsomszéd-duk nem átalotta szent áhitatunk harmoni-áját megszenteltelenítés nélkül hagyni, — mar a mennyiben a szenteltelenség magát a szent eszmét bánthatja!

Mert utóvégre is, annak a trikolornak, melyet néhány éretlen suhancz Belgrádban lábbal taposott akkor, midőn 16 millió lélek felemelkedett Istenéhez — annak a trikolor-nak megbecsztelenítése magában még nem za-varhatta meg azt a magasztos, azt az egy-hangu ünnepést, mely az egész hazát elkese-déssel töltötte be; a tehetetlen dőlnek meg-

nyilatkozása Karánsebesen, nem vegyithetett ugyan ürmöt örömpoharunkba, de okulásra mindenestelen készletett bennünket.

Okulnia kell a magyarnemzetnek a jö-vőben, hogy tudja, mily álláspontot foglaljon el törpe szomszédjaival szemben.

A gavalérságnak, előzékenységnek, elné-zésnek is megvan a maga határa.

Mihelyt a nemzet tekintélye és felsőbb-ségének közérzete csorbát szenved, meg kell szünni mindenféle gavalérságnak és előzés-nek, hanem latba kell vetni a nemzet tekin-télye súlyát. — Az oroszlan — igaz, nem üldözi az egeret, de nem is türi, hogy orra alatt piszkáljon.

A magyar nemzet oly sokat szenvedett már az év-zázadok folyamán, hogy nem esuda, ha holmi apró sértegetésekkel szemben mintegy eltompult.

Ámde vannak sérelmek, melyekkel szem-ben az állam, mint önálló hatalom, szemet nem hunyhá.

Ha Szerbia nem ünnepele velünk, ha a skuptsina nem vesz tudomást arról, hogy az a szomszédja ünnepi fennállásának ezre-dik évét, a kinek köszöni létét, állami voltat, királyi tekintélyét: az az ő egyenlő szeszélye, mely ténynyel legfőlebb azt mutatja ki, hogy fogalma sincs az udvariasságról.

De ha szomszédjának ünnepe-seivel szem-ben tüntetőleg ripkéséget engednek elkövetni eme szomszéd ország tőzsomszédos fővárosá-nak falai közt, ezen tény csak azt mutatja, hogy keveset tartanak tőlünk.

Es ezen szomorú tapasztalatra jutunk minden alkalommal.

A magyarok királya elmegy 800 éves tartományába. Hervátországba és ez alkalom-mal a diadalkaput díszítő trikolort minden háborgatás nélkül elégetik a horvát diákok.

Magában az ország szívében, nemzetünk testében — akárhányszor ütök arcuzl nemze-tünk egységét, souverénitását, legérzékenyebb, legfélétevényebb nemzeti jogait, aspirá-czióit

Itt lábbal tapossák a nemzeti színű ko-kárdát, amott meggyújtják, megyalázzák a

nemzeti zászlót; ismét más helyen ellopják, leszakgatják a nyilvános épületekről

Honnan e mersz? Honnan e bátorság? Miért e vakmerőség?

Mert nemzetünk, államunk, kormányunk az évek hosszú sora alatt büntetlenül hagyta nemzeti jelvényünknek, az ország állami mi-voltának sárral való dobálását. Büntetlenül, megtorlatlanul engedte, hogy törpe, államisa-guk csecsemő korát élő országocskák hőresög módjára minduntalan neki rugaszkodjanak és tehetetlenségük, dühök vakságában meggya-lázzák egy ezer éves dicő multtal bíró ha-talmas, előzékeny, gavaléer nemzetet!

A szunyog zümmögése és a legyek don-gása, esetleg csipése ártatlan attentátum ugyan, de végtére azt is megunja az ember és akkor vagy rájuk csap, vagy elhessegeti őket.

A becsület olyan, mint harmatcsepp-tiszta üvegprizma: meglátszik azon a legki-sebb lehelet is — Mar pedig a ki nemzeti lobogónkat bántja, a ki nemzeti jelvényeink ellen tör, a ki nemzeti ünnepeleink harmoni-áját megrontja: az becsületünk ellen tör.

Sehol Európában nincs oly kicsinyke állam, a mely halgatagon túrné, hogy legér-zékenyebb oldaláról megtámadják!

Ki nem emlékszik a Snaebele német rendőr esetére, a kit egy francia rendőr a határszelen bántalmazott.

Pedig azt a körülményt, hogy egy fran-zia esetleg elpaholt egy németet, — még elég természetesnek találhatja az egész világ. És mégis, mily elégtételt volt kénytelen Fran-cziaország adni Németországnak!

Merészelné csak valaki megsérteni az angol lobogót, vagy az angol gentlemant?!

Es próbáljon valaki Zagrásban, Buka-restben, vagy Belgrádban magyarul beszélni! Merészkedjék valamely halandó Zagrásban, vagy Belgrádban pl. nemzeti színű szalagos kalappal a fején végig menni az utcán: tudom, hogy befakasztanák a fejét!

Es honnan erednek eme szomorú jelen-segek? Onnan, hogy a magyar állam soha sem lépett fel kellő szigorral sértőivel, gya-

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

A gondviselés követe.

— A »Debreczen« eredeti tarczája. —

Írta: **Henry Murger.**

Franciaából: **Dr. Nagy Zsigmond.**

Schaunard és Marcel, a kik kora reg-geltől derekasan dologhoz láttak, egyszerre abba hagyták a munkát.

»Teringteté! Milyen éhes vagyok!« ki-áltott Schaunard és azután hanyagul hozzá tette: »Hát nem fogunk ma villásreggelizni?«

Marcel — úgy látszott — felette meg-ütődött ezen a kérdésen, mely soha olyan időszerűtlennek nem tűnt volna föl előtte, mint éppen most.

— »Hát mióta szoktunk két egymás után való napon reggelizni. Hisz tegnap csüt-törtök volt.«

»Mintegy közelebbi magyarázatraul szavainak idézte az egyházi tilalmat:«

»Pénteken ne egyél húst, se más ha-sználó eedelt.«

Schaunard nem tudott mit mondani rá, folytatta tehát festményét, a mely egy síkságot ábrázolt, rajta semmi egyéb, csak egy vörös, meg egy kék fa, a melyek agaikkal mintegy kezelt fogtak, — világos jelképéül a barátság édes voltanak. Csakugyan nagyon filosofikus eszme.

Ebben a perczen kopogtattak. A kapus levelet hozott Marcel számára.

»Három s o u s!« — mondá.

»Bizonyos beone? Jól van, hát a d ó s u n k marad most vele — válaszolt neki a festő.

Es becsapta az orra előtt az ajtót.

Marcel átvette a levelet és felbontotta. Már az első szavak olvasása után akrobatai ugrándozásokat vitt véghez a műteremben és torkaszakadtából kezdte enekei kedvencz nótáját, a mi önála a vidámságnak a forrasi pontját jelentette.

»Jó, jó! elég lesz már! A többit ugyis tudjuk« — szakította felbe a Schaunard.

Marcel tovább is egyre üvöltött.

— »Ha be nem fogod a szádát, — ki-áltott Schaunard, — a ki már-már idegroha-mokat kezdett érezni, — rögtön elkezdem én is játszani szimfóniámat, tudod ezt.« »A k é k s z i n h a t á s a a m ű v é s z e t b e n.«

Es a zongorához szaladt.

Ez a fenyegetés úgy lehütötte Marcel lelkesedését, mint ha a forró vízbe egy darab jeget dobának, s mint valami varázspalca ütése egyszerre elhallgatott.

— »Nesze!« — mondá, a levelet barát-jának átadva »lásd és olvasd!«

Meghívas volt benne. Ebédre hívta egy képviselő, a ki a művészeteknek s különösen a Marcelének nemes lelkű pártfogója volt, mi-vel ez egyszer lefestette a képviselő ur nyaralóját.

»Ez mára szól.« — mondá Schaunard »kár, hogy ez a levélke nem érvényes két személyre« felirattal van ellátva. De ha meg-gondolom, hogy ez a te képviselőd k o r m á n y p á r t i, azt hiszem, te sem fogsz el-menni hozzá; nem szabad a meghívását el-fogadnod; elveid megtiltják enni olyan ke-nyérből, — a mely a nép verejtékébe van mártva.«

»Hogvis ne!« — mondá Marcel — az én képviselőm balközép-párti, a ki a minap is a kormány ellen szavazott. De megbízást is akar adni egy új kepre és megígerte, hogy bemutat a nagy világban és röviden, akár

péntek van ma, akár nem az, éhes vagyok, mint a farkas és ebédelni akarok. Punctum!

»De mégis ma csadályok is vannak!« — kezdte újra Schaunard, a ki egy kissé irigykedett barátja szerencsje miatt. »Nem mehetsz ebédre vörös bluzban és matröz sap-kával.«

»Majd kölcsön kerem Rudolf vagy Gol-line ruháit.«

»O te botor ifjonez! Hát feleded, hogy huszadika elmúlt és hogy ilenkor már azon urak ruhái mindig »német szóra« vannak.«

»Még délután ötóraig csak kapok tán valahol legalább egy fekete kabátot.« — mondá Marcel.

»En jó három hétig jártam utána, a mig végre kaptam, mikor az unokabátyám lako-dalmára kellett mennem, pedig az januar ele-jén volt.«

»Nohát, ha másképp nem lehet, megyek úgy a hogy vagyok« — válaszolt Marcel, mér-gesen járkalva műtermükben. »Ne mondhas-sák, hogy nyomorut etquette — kérdés ké-pes volt visszatartani abban, hogy megtegyem első lépésemet az életbe.«

»Apropos lépés!« — szakította felbe Schaunard bizonyos kárommél — »hát lábbel dolgában hogyan állunk?«

Marcel kiment — leirhatatlan aggota-lomban. Két órai keresés, kutatás után visz-szajott, — kezebe egyetle negy ing-g a l l é r r a l.

»Itt van mind, a mit találtam« — mondá siránkozó hangon.

»Azért ugyan kár volt annyit lótnod-futnod« — mondá Schaunard. »Hisz van itt annyi papír, hogy akár egy tuczat gallert is vághattunk volna belőle.«

»De végre is« — kiáltott Marcel hejít tépdesve — »ruhát muszáj keritenünk, vagy mi a szósz!«

lázóival szemben! Erejének, felsőbbségének teljes tudatában mintegy lenézte tehetetlen rakoncátankodóit, mely politika orosz gyűlölcseit hozott.

Elleneink vérszemet kapván, mindengyalázatos eljárást, szekaturát, vexálást megengedhetőnek gondolnak velünk szemben.

Azt hisszük, az eddig tett szomorú és keserű tapasztalatok kényszerítik a kormányt, hogy eddigi semmittevő álláspontjából kilépjen, egyszer már cselekedjék is! Nem kívánjuk, hogy karóra huzassanak és keresztrefeszítsenek meggyalázóink: hanem éreztessék velük egyszer, valahára, hogy talán mégis mi volnánk az erősebbek; tanítsa meg a magyar állam eme rakoncátlan elemet a köteles tiszteletra és hódolatra. Ezzel tartozik állami hatalmának és nemzeti becsületének!

Holmi elvadult dákóromán és pánszláv papocskák, magyar kenyeren élősködő pánszláv tanárok és dászkalok, magyar állam pénztárából fizetést élvező tisztviselők ne merészkedjenek meggyalázni a magyar nemzetet.

Legyen már egyszer a magyar állam és kormány erélyes szigorú, hogy ha már szeretni nem akarják eme rakoncátlan gyerkőcök az őket tápláló közös, jó anyát — legalább féljenek tőle.

Ruthi Zsigmond.

Krónika.

Debreczen, május 16.

Két hét telt el azóta, hogy e helyen szemléltettem a közelmúlt eseményei felett, azóta lefolytak a fővárosban és szerte hazában egyaránt a haladó és örömmümpet a nemzet ezeréves fennállása alkalmából.

Kezdődik a lefolyt két hét története épen az ezredéves kiállítás megnyitásával, azon koronás királyunk beszédével... Az ezredik év királyának a nagy alkalomhoz méltó beszédét méltattuk lapunkban annak idején, most sem haladhatunk azonban el e napok emlékei felett a nélkül, hogy hódola-

tunkat ki ne fejezzük a legalkotmányosabb király iránt, utána rögtön jött másnap a hercegprímás lélekemelő beszéde. Ezt is volt alkalma közönségünknek olvasni, méltatására kicsiny a mi szerény krónikás pennánk nem is illetjük hát a lelkesedésnek általunk csak profán módon kifejezhető szavaimat, hanem emlékeztetünk rá s átadjuk a királyi beszéddel együtt az örökkévalóságnak...

Amde meg vagyunk irva mirőlünk, hogy »sirva vigad a magyar«, beteljesült most is, mikor a kiállítás megnyitásának napján elégették a magyar zászlót »keletnek neveletlen gyermekei«. Bánffy ugyan igyekezett »elválaszolni, de ime, ma két héttel később még ott sem vagyunk, amit Bánffy már akkor megnyert elégtételnek jelzett... Sőt azóta monitor is horgonyzott Belgrád előtt, még sincs egyéb eredmény, minthogy a magyar kormány még a monitort is visszavonta.

Ezzel egyidőben, május 5-én jelentek a kvótabizottságok üzenetei. Kíváncsian várta az egész ország, mit fog hát kérni hivatalosan az osztrák s mennyit szándekoznak megadni a magyarok? Mert Magyarország létének nagy kérdései függenek össze annak a 15 embernek a tanácskozáival, a kiket erre a célra a magyar országgyűlés saját kebeléből kiküld.

Mióta tördöm az efféle dolgokkal, most ülésezett először a kvótabizottság, delegációban azonban minden esztendőben van részünk, 1887-ben volt kétszer is. Mikor olvastam a lapokban, hogy a delegáció s most a kvótabizottság tagjait megválasztották, — mindig eszembe jutott feledhetetlen Eötvös József báronknak az az önkéntelen felkiáltása, amely akkor szaladt ki a száján, midőn Kándó Kálmán a Deák személye körüli miniszter elvitte hozzá az Andrássy Gyula gr. első tervezetét a közös ügyeknek delegációk útján leendő intézéséről. Eötvös ö. br. belenézett az irásba, a fejéhez kapott és felkiáltott: »Az én Gyula barátom megbolondult!«

Nem is tudom én még ma, teljes három évtized múltán sem megerteni, hogy lehetett ezt a rendszert kitalálni, aztán elfogadni s leg-

főképen 30 esztendeig életben tartani. Hogy 15, vagy 30 ember határozzon az ország millióinak hovatartozása iránt végérvényesen s ezt a határozatot az a 700 ember, a ki a 30-at kiküldte, köteles legyen en bloc elfogadni, sőt mi több, ez a 30 ember köteles legyen egy más országból öszvévátogatott másik 30 emberrel teljesen azonosan határozni s még ha az meg nem történik, akkor »kerülhessen ez a tárgy a teljes országgyűlés elé, hanem döntsön a két állam közös felelőse, a király, ezt józan felfogással nem bírom belátni, hogy valaki helyesnek tarthatná s csakugyan alkotmányosnak ezt a pontját a legnagyobb mérvű igyekezet mellett sem volt még képes seki sem más országbeli embernek a ki ilyet még nem látott, a fejébe bevérni.

Tehát az osztrák kvótabizottság úgy okoskodik, hogy idáig Magyarország pénzügyei rosszak voltak, most azonban már jók, tehát nem mint eddig, 31% kegyelem quótát, (!) hanem a népesség arányában 42% hanyadot fizessünk, annyival inkább, mert a nyers jövedelem aránya, valamint a tiszta jövedelem aránya is egy pár promille különbséggel ugyanennyit ad. Ezzel tehát meg volna oldva az a Párisban tudósok közt is nagyban vitatott téma, hogy miért esik a macska mindig a talpára? Az osztrák kvótabizottság szerint azért, hogy 6 Magyarország nyakába varrhasson Ausztria kiadásaiból vagy 10—15 millió forintot évenként.

Amde a párisi akadémia kisütötte azt, hogy a macska nem esik mindig a talpára, különösen ha nagyon messze elhajítjuk: az osztrák okoskodástól pedig nagyon könnyű kimutatni, hogy nagyon is elvetette a súlykot.

A magyar bizottság a szemébe vágja osztrák kollegájának — csak az a kár, hogy a közös hivatalok, intézetek és külföldi követségek neszékeljenek mindnyajan Bécsben, s nemcsak a magyar pénzügyek Ausztriába, mint most, hanem az osztrákból is huzzon Magyarország hasznát. De ha még ez nem is volna ok arra, hogy a kvótát ne emeljük, ime a számok azt mondják, hogy a pénzügyi helyzet Ausztriában legalább is oly mértékben ja-

És összevissza kutatta a két szobát és tüvé tett minden benne lévő lomot.

Egy órai kutatás után összeszedett egy öltöző ruhát, a mely a következő darabokból állott:

1. Koczkás nadrág
2. Szürke kalap
3. Vörös nyakkendő
4. Félkeztü, a mely valaha fehér volt
5. Félkeztü, a mely némileg még mindig fekete.

— »Ez a két fél keztü lehet szükség esetén egy pár fekete keztü, — mondá Schounard. »Ha felöltözöl, olyan lesz benne, mint a nap színképe; de hiszen azért vagyunk koloristák.*»

Ezalatt Marcel felpróbálta a csizmát.

O szörnyű vesztés! mind a kettő ballábra való volt.

A művész végső kétségbeesésében arra az ócska csizmára vetette a szemét, a mely ott hevert az egyik sarokban. Abba szokták a kiürült festékhüvelyeket dobálni. Ezt keritette most elő.

— »Scyllából Charibdisbe« — mondá csipkelődő barátja — »hisz az egyik hegyes orru, a másik meg kerek.«

— »Az nem fog feltűnni; majd bekönöm őket firaóccal.«

»Az aztán dicső eszme! No most már csak a frakk hiányzik.«

»Ó,« — mondá Marcel körmét vágva, »odaadnék érte tíz évet az életemből s még ráadnaul a jobb kezemet, csak kaphatnék valahonnan!«

Ujra kopogtak az ajtón. Marcel ki-nyitja.

— »Schounard urat keresem,« — mondá egy idegen megállva a küszöbön.

* A koloristák Delacroix hívei el'entétben a »dessinateur«-ökkel, a kik Ingres és Vernet követői.

— »Én vagyok« — mondá a keresett. »Tessék belől kerülni.«

— »Uram,« — mondá az idegen, a kinek olyan becsületes arca volt, a mely mindjárt elárulta vidéki voltát. »Uram, unoka öcsém sokat beszélt nekem az ön tehetségéről, hogy minő kitűnő arcképeket tud ön festeni. És mivel most a gyarmatokba utazom, mint a Nantes városi cukorfinomító kiküldött képviselője, szeretnék családomnak valami emléket hagyni. Ez az, a miért önt fölkerestem.«

»O áldandó gondviselés!« — mormola Schounard — »Marcel, adj széket Uraságának.« Szabad lesz becses nevét kérdenem?

»Nem Blancheron« — viszonzá az idegen. »Blancheron Nantesból, a cukoripartársulat delegátusa, V. város volt főbírája, s a cukorkérdésben kiadott röpirat szerzője.«

»Igen megtisztelve érzem magamat, hogy uraságod választása én reám esett! — mondá a művész, mélyen meghajolva a finom ökö delegátusa előtt. »Milyen alakban parancsolja az arcképét?«

»Miniatúr alakban, úgy, a hogy ez van,« felelt Blancheron ur, rámutatva egy olajfestményre, mert a cukor-delegátus urnak, mint annyi másnak, minden kép miniatúr volt, a melynek méretei nem voltak méterekben kifejezhetők, közép fajt nem ismer.

Ez a naivság zsinórmértékül szolgált Schounardnak s rögtön tudta, hogy kivel van dolga, főleg, mikor a jó ember még ezt is hozzátette, hogy szeretné, ha a legfinomabb festékekkel festené meg arcképét.

— »En sohasem használok más fajtát,« — mondá Schounard. »De szabad tudnom mégis, mekkorának ohajja uraságod az arcképét?«

»Mint ez iten« — mondá Blancheron, újból rámutatva arra az arcképre, a melyen

az imént megakadt a szeme. »De mi lenne annak az ára?«

— »Ötven — hatvan franc. ötven kéz nélkül. Hatvan kézzel együtt.«

— »Terengettét, unokaöcsém harminc francról beszélt nekem.«

— »Az az évszaktól függ« — mondá a festő. »A festék egyszer drágább, mint máskor.«

— »No lám! Ez is szakasztott olyan, mint a cukor ára!

— »Tökéletesen olyan!«

— »Ugy hát az ötven francosat kérem.«

mondá Blancheron ur.

»Nem jól teszi, ha azt választja. Tíz franczal többért keze is lesz önnek és énoda festem a kezébe az ön röpiratát, a melyet a cukor kérdésben írt.«

— »A nyűjtét is!« — mondá Schounard magában, »ha még sok tart, kipukkadok a nevetéskéntől s valamelyik tagommal megsebesítem azt a jó embert.«

— »Észrevetted?« — sugta Marcel, barátja fülébe.

— »Mit?«

— »Frakk van rajta.«

— »Értelek! Bizd csak rám a dolgot.«

— »Nos tehát uram! — mondá a delegátus« mikor kezdetjük. Soká nem várhatunk vele, mert pár nap múlva elutazom.

— »En magam is utazás előtt állok; holnap után elhagyom Páris. Ha tehát méltóztatik, tüstént kezdetjük. Egy jó ülés nagyot segíthet a dolgunkon.«

— »De hisz már szinte alkonyodik, világnál meg csak nem lehet festeni.«

— »Az en műtermem úgy van berendezve, — hogy a nap bármely szakában festhessek,« — viszonzá a művész. »Ha hát le tetszik vetni a kabátját és helyet foglal, azonnal megkezdjük.«

vult, mint nálunk, emelésre tehát ez sem ad okot, sőt mivel Magyarország 1867 óta épen a közös kiadások folytán épen 50 %-kal több adósságot volt kénytelen csinálni, mint Ausztria, azért csak az egyenes adók kulcsát lehet alapul tekinteni s ez ad: 69.2 : 30.8 arányt, sőt a fogyasztási adók aránya 71.4 : 28.6 : ha pedig azokat a jövedelmeket nézzük, amelyek jelenleg a közteherviseles nyugszik az arány 60.2 : 30.8 lesz ismét. Sőt mi több, az osztrák népességi arány maga is hamis, lévén az 1890-iki adatok szerint helyesen 24.5 : 75.5 azok aránya, akik az ország közgazdasági fejlődésének alapul szolgáló foglalkozást üznek. Ugyanilyen kis arányt mutatnak az ezen szakmák alkalmazottainak, továbbá a szakmák járadékainak arányszámait, sőt a takarékebesztési betétek és betevők, aránya mind alul van Magyarországra nézve a 30%-on, valamint a vasúti üzlet felelősei, a postautalványforgalom szintén. Az osztrák által annyira kiemelt iparfejlődést pedig legjobban mutatja a szénfogyasztásnak 80 : 20 aránya. Ilyen körülmények közt ezt javasolja a magyar bizottság, hogy a 20% határvidéki preczipum be számításával fizessünk úgy mint eddig, 31.4 %-ot, az osztrákok pedig 68.6 %-ot.

Tehát ily nagy ellentét van a két bizottság vezetete között, s ebbe többé az országgyűlésnek beleszólni joga nincs, dönteni a király fog, kíváncsiak vagyunk lemond-e Bánffy, ha nem dönt-ne a mai állapot fenntartása mellett ?

S mikor ilyen kérdések vannak napirand s ének a körünkre, Magyarországon a mult vasárnapon általános szavazatjog mellett tartottak népgyűléseket ! Hogy is mondja a nóta ?

„Atok verte meg a magyart,
Hogy az soha együtt nem tart!”

Bizony, faj látnom, hogy a második ezredév első krónikáját is ezzel a bánatos kétsorral kell bevégezniem : — de hiszen talán nem is magunk vagyunk az okai. A levegőben van az, hogy a mai világban semmit se csináljunk meg egészen, hagyjuk e felmunkát az utódokra. Ugron Gábor is bizonyára azt gondolta, mikor a gazdasági függetlenség

nagy akciójának erélyes folytatása és befejezése helyett az általános szavazatjog felé fordította tekintetét s vitte bele az országnak vele tartó részét. De még tán nem késő, ha most, az e hó 30-ára összehívott delegációk előtt újra erélyes akciózt indítunk Magyarországi gazdasági függetlensége mellett, talán fog valamit használni ! Ugy legyen.

Fejő.

Feloszló kisedővő.

(A Fröbel-gyermekkert ügye.)

Debreczen, május 16.

Néhány hónap óta egyre szélesebb körökben terjedt el ama hír, hogy a Fröbel-gyermekkert egyesület, mivel nem képes fenntartani az intézetet, legközelebb fel fog oszlatni. Annál sajnálatosabb ez az eset, mivel eme megdöbbentően szomorú hír a valószínűleg is megfelel, a mennyiben már nem is először van erről szó. Tavaly került legelőbb szóba, hogy az egyesület feloszlassák. Ekkor azonban E ö t v ö s K. Lajos kir. tanfelügyelő közbelépett s megakadályozta a feloszlatást.

Ez történt tavaly : az idén azonban ez a kérdés még akutabbá vált, s már oda fejlődött a dolog, hogy ez az emberbaráti intézet a u g u s t u s h ó v é g é n végleg feloszlik, ha ugyan a tanfelügyelő közbejöttével újra meg nem akadályozza.

Az egyesület elnöke, V a r g a F e r e n c z né az évi rendes közgyűlést, melyet az alapszabályok értelmében még az évnek első három hónapjában, tehát márczius hó végéig össze kellett volna hívnia, még a m a i n a p i g s e m h i v t a e g y b e.

Annyi tény, hogy az egyesület ügye nem a legjobb lábón áll, a vezetés a leggyöngébb, a legerélytelenebb kezekben van. Csakis így képzelhető el, hogy ez az ezeltől virágzó intézet oly hirtelen hanyatlásnak indul s most pedig már feloszlófélben is van.

Az egyesületet a Fröbel-féle tizezer forintos alapítványból fenntartani tényleg lehetetlen is ; az iránt pedig nem történt gondos-

kodás, hogy a hiányzó összeget, a deficitet olyan módon teremtsék elő, mint ez más jótékonyági egyesületnél is szokásban van.

A tizezer forintos alapítvány kamataiból és a befolyó tandíjakból nem telik ki a házbér, az óvónó 400 forint fizetése, s a többi kiadások.

Ezen még lehetséges volna valamiképpen segíteni, de a bökkenő nem itt van, hanem a nevelési rendszerben, bár az óvónó G o e t h Józsa k. a. szorgalmáról, hazafias és gondos gyermekneveléséről a kellő információk meg szerzése után a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozhatunk.

A választmány, az egyesület tagjai, főleg a tisztikar, mitsem törődik az intézettel. E miatt van az, hogy az egyesületről mit sem hallani, pedig még fennáll.

Az idén már teljesen leszorult az intézet a szinterről, bárha a tavalival sokkal nagyobb (hatvankettő) az intézetbe iratott gyermekek száma.

Az ezredévi ünnepségek az intézet vezetőit teljesen érzéketlenül hagyták : úgy látszik, nem akarták tudomásul venni, hogy Magyarország ezeréves fennállását ünnepli.

Az óvónó titokban, de a mi dicséretre méltó, a saját költségén szerzett be három 'ácskát', s azokat, **Arpád, Kossuth Lajos, Ferencz József** neveken elültette ünnepélyes aktus mellett az intézet kertjében. Erről nem birt tudomással az egyesület vezetősége.

Majális rendezésre még kevésbé gondoltak eddig, pedig az is jövedelmező volna.

Azelőtt máskepen volt ez. Az egyesület mindent megtett, hogy a vagyonosabb szülők gyermekökről a tandíjnak (egy óra 1 frt) megfelelően gondoskodjék.

Nagyon elszomorít bennünket az a tudat, hogy most nyilvánosan vagyunk kénytelenek foglalkozni ezen hanyatlásnak induló intézet bajaival. Nem tettük volna ezt, ha az intézéség nem hanyagolja el annyira ezen egyesület ügyeit, s most sok évi fennállás után be akarja szüntetni ez intézetet ; de eivége is kötelességünk most a nyilvános-ág előtt foglalkozni e bajokkal. Hátha van még segítség !

Mi részünkről meg vagyunk győződve,

— »Hogy levessem a kabátomat? De miért?»

»Hát nem azt tetszett mondani, hogy a kép kedves családjá részére lesz?»

»De igenis, azt mondtam!»

»Nos hát akkor házi ruhában, otthonosan, hálókabátban kell önt lefestenem. Az már ugy illik.»

»De hiszen nincsen velem a hálókabátom!»

»Itt van az enyém. Gondoskodtam én itt minden eshetőségről.» — mondá és felajánlotta neki a saját ócska rongyát, a mely borítva volt olajos foltokkal. A tisztas vidéki ur borzongva húzta föl.

— »Különös ruha ez az öné!» jegyezte meg.

— »De nagyon becses» felelt a festő.

»A török nagyvezér ajándékozta ezt Horace Vernetnek, ő meg nekem adta. Én tanítványa vagyok.»

— »Vernet tanítványa!» kiáltott Blancheron.

— »Igen uram! és büszke vagyok rá!»

— »O borzalom!» mondá magában — »ez még is egbe kiáltó bűn, hogy megtagadom én isteneimet!» *

— »Az is lehet fiatal barátom!» — viszonzá a delegátus, magára ötvén azt a nemes eredetű hálókabátot.

»Akaszd föl a tekintetes ur kahátját a fogasra.» — mondá Schaunard a barátjának jelentős szembunyoritással.

— »Ugy-e — mondá Marcel, lecsapva zsákmányára — ez felséges fogás volt. Csak legalább meg tudnád egy darabig őrizni!»

— »Rajta leszek. Csak öltözz gyorsan és hord el magadat. Tizre visszajöjj. Addig itt

* Mert föllentés a mit mondott, hisz ő „kolorista” volt.

tartom ezt. De el ne felejts nekem is hozni valamit a zsebedben!»

— »Egy ananászt hozok számodra!» — mondá Marcel és eltűnt a műteremből Gyorsan felöltözött. A frakk ugy állt rajta, mintha ő rá szabták volna. S ezzel az atelier második ajtaján távozott hazulról.

Schaunard munkához látott. Az este leszállott és a mint Blancheron a hatot meg hallotta, eszébe jutott, hogy még nem ebédelt. Ezt megemlítette a festő előtt.

»En is ugyanabban a helyzetben vagyok ; — felelé Schaunard. »De az ön kedvéért, ma elmulasztom az ebédemet. Pedig ma Fa o b o u r g S a i n t - G e r m a i n b e voltam hívva, de az első ülésnél rendkívül sok függőtől, hogy háborithatlanul dolgozhasunk, és ha most kimenének, az arckép hasonlatossága adná meg az árát.»

És dolgozott tovább.

— »De tulajdonképp-n» — mondá egyszerre — »mégis ebédeltünk anélkül, hogy zavarna be n n ü n k e t. A földszinten kit ü n ö v e n d é g l ő v a n, és f-hozhatjuk, a mit meg a k a r u n k rendelni.»

És Schaunard varakozott, minő hatása lesz az ő t ö b b e s s z a m a i n a k.

»Osztom nézetét.» — mondotta Blancheron — »es nagyon örvendek, ha megismerem azzal, hogy az ebédnél vendégem lesz.»

Schaunard meghajította magát.

— »Derék ember!» — mondá magában — »valósággal a g o n d v i s e l é s k ö v e t e.» Melőztassék az étlapot megállapítani?»

— »Igen lekötelez, ha azt a faradságot is szives lesz magára vállalni.» — mondá amaz udvariasan.

— »Tu t'en repentiras, Nicolas!» dudolta magában Schaunard, a mint négyesével rohant le a lépcsőn.

Be ment a vendéglőshöz, be az i. odájába s összeállított egy olyan étlapot, hogy a szakács belesapadt, mikor elolvasta. Természetesen megfelelő számban bordeauxi palackokat is rendelt.

»Ki fizeti ezt meg?» kérdé a vendéglős.

»Valószínűleg nem én.» — viszonzá Schaunard — »hanem egy nagybátyám, a kit odafent fog majd látni, Valóságos inyencz. Ajánlom, tegyen ki magáért s gondja legyen rá, hogy félóra múlva ebédelhessünk, még pedig valódi porcellán terítékről.»

Nyolcz órakor már szükségét érezte Blancheron ur, hogy a cukor ipar föllendítésére vonatkozó eszméit kiöntse egy igaz barátja kebelébe s elszavolta Schaunardnak az egész rőpiratot, amelyet erről a kérdésről írt. Schaunard az előadást zongorán kísérte.

Tíz órakor már együtt jártak a galoppot s p e r t e szőlítették egymást.

Tizenegy órakor megesküdtek, hogy egymást soha el nem há v j á k és külön-külön vegrendeletet tettek, melyben mindegyikőjük a másikra hagyja minden meglévő vagyonát.

Mikor az óra éjfélt ütött, haza ért Marcel, s egymás ölen könyezve találta őket — könyeik arja már egészen előntötte a műterem padlóját. Marcel az asztalhoz ment s látta azon a fényes lakoma pompás romjait. Szemügyre vette az üvegeket . . . már mind üres volt.

Kezdé Schaunardot ébreszteni, de ez meggyilkolással fenyegette, ha el akarja tőle venni az ő legkedvesebb barátját, Blancheront a kit párnául használt.

»Háládatlan!» — mondá Marcel, egy marek mogyorót véve ki frakkja zsebéből, »és én . . . még ebédet hoztam neki!»

hogy még helyrehozható a hiba, s helyre is leendő hozva, s addig is, míg a választmány össze nem ül, s végleg nem határoz, addig is felhívjuk az egyleti tagok figyelmét a jelenlegi szomorú állapotokra, mert így használni vélnék az ügynek.

Reméljük, hogy ez ideai közgyűlés véglegesén vagy elhatározza a felosztást, vagy megemberelve magát, a további fennartást a jelenlegi rendszer szerint fenntartandónak nem véli s egészen újra szervezi azt.

S ezen felszólalásunknak — reméljük — meg lesz az az eredménye, hogy nem fog az többé megtörténni, a mi eddig tapasztalható bárki is, hogy az egyesület vezetői közül háromnegyedében keresztesül sem nevezett fel senkisémet a kisdédóvónak.

Igy történetelt aztán az meg — a mi biztos értesülésünk szerint a szülők között nagy felháborodást és visszatetszést keltett, — hogy semmibe sem véve azt az országos ünnepet, Magyarország ezeréves fenállásának örömnépét, a midőn nemcsak szerte az országban, hanem Debreczenben is minden gyermek, a legapróbától a legnagyobbig, öröm és hála ünnepet ült azért, hogy az Isten kegye megengedte érni, Hazánk és nemzetünk ezeréves fenállását, e kisdédóvó növendékei nem tudtak arról semmit, s csupán a titokban megvásárolt három futt ültették el — de azt is úgy, hogy meg ne tudja a vezetőség közül valaki.

Vegye tehát kezébe az elnök és a választmány e meg lehetőségen elhanyagolt intézet ügyeit, rendezze azt, állítsa vissza annak jó hírnevét s különösen hasson oda, hogy a hazafias nevelés minél inkább fokoztassék, tegye lehetővé mindezeket s akkor a most felzudt és megbotránkozott szülők visszanyerik bizalmukat a kisdédóvó iránt.

Mi hisszük, hogy jó akaratú felszólalásuknak meg lesz az eredménye P.

Ujdonságok.

Meghívó.

A f. hó 17-én azaz vasárnap tartandó népnépevényen a »Függetlenségi kör« is testületileg zászló alatt fog résztvenni. Körünk tagjait ez uton is tisztelettel felkérjük, hogy a kör helyiségében a fentnevezett nap délután fel 2 órakor minél számosabban jelenjenek meg.

— Az elnökség.

Népnépevény a Nagyerdőn.

A millennium örömeiből és ünnepléséből már kivették részüket a Debreczenben székelő törvényhatóságok, a templomok és az iskolák s vasárnap veszi ki a város népe. Délután nagyszabású népnépevény lesz a nagyerdőn, amelynek sorrendjét a következőképen adjuk:

Vasárnap délután 2 órakor gyülekezés a városháza udvarán, ahonnan kivonulás lesz a nagyerdőre. A menet a diszbandérium és a czivilbandérium nyitják meg, amelyeket nyom követ a város ötös fogata, a tüzoltózenekar, az egyletek és társulatok a b. cz. rendben egyleti és nemzeti színű jelvényekkel díszítve, zászlók alatt. A menetbe hét zenekar lesz beosztva, mely felváltva játszik a kivonulás alatt.

A nagyerdőre érkezve a menet a régi korcsolyapályán sorakozik, ahol ünnepevény lesz a következő műsorral:

Ünnepi nyitány: előadja a katonazenekar. Rakóczy induló: éneklék az összes dalárdák Rácz Károly zenekarának kísérete mellett.

Ünnepi beszédet tart ezután egy felkérő szónok.

Hymnus: éneklék az összes dalárdák katonazene kísérettel.

Szózat: éneklék az összegyűlt nép.

Ezután a katonazenekar indulója mellett a felállított hat sátorhoz vonulnak s egy egy cigányzenekar játéka mellett mulatnak.

A Dobosban Rácz Károly zenekara játszik, míg az uri közönség számára a régi lövőház előtt a katonazenekar hangversenyezik.

Esti 8 órakor fényes tűzijáték rekeszti be a népnépevényt.

A népnépevény rendezősége óriási plakátokon következőképen hívja meg a közönséget: **Debreczen város hazafias közönségéhez!**

Tisztelt polgártársak! Honleányok!

A költő jóslata: »Lesz még ünnep a világon!« beteljesült.

A magyar nemzet születését ünnepeljük. Ezeredik évfordulóját annak, hogy ismeretlen keletfelől Árpád vitéz népe száguldó paripákon megjelent a Duna, Tisza partjain. Hogy villogó kardjukkal kihatolták Európa közepéből ezt a tejjel-mézzel folyó földet. — Hogy hazát alapítottak maguknak és maradékaiknak ott, a hol előttük már nagyobb, erősebb, hatalmasabb nemzeteket elsodort a népvándorlás viharja.

És ezer év óta virul e hon, él a magyar nemzet e hazán.

Tatár, török Sajónál, Mohácsnál sirunkat ásta és kétszer temette bele nemzetünket.

De Isten nem hagyta elpusztulni az ő választott népét. Mint az ő szent Fia, a magyar nép is feltámadott és lön azután nagyobb, dicsőbbé mint volt annak előtte, hogy betölthesse a reá várakozó világtörténelem hivatását.

Nagy Lajos korában három tenger vizében hunyt el északkelet, dél hulló csillaga. És nyögte Mátyás bus hadát Bécsnek büszke vára. —

A világhenyegető mozlim hatalom halálos igáját is kiheverte a magyar. Ma ötször anynyian vagyunk, mint mikor kietlen pusztasággá vált hazánkban az utolsó török hadat is kiverjük. Politikai súlyunkat Európa sorsának intézésében leghatalmasabb államok elősmerték. Műveltségünk, bámulatos haladásunk, életképességünk előtt kalapot emél az egész művelt világ. Milliók és milliók szive repes örömtől! S milliókkal együtt ünnepele a legelső magyar ember, a király, kinek koronája kilencszáz év óta ragyog fényt és dicsőséget a magyarra.

Imádkozó ajkainkról már felszállott az egbe, Is en számolya elé a hálaadó ének, a dicsőítő imádság. Elmult ezerévek áldásáért, nagy tanulságaért, új ezerévek eljöveteleért már imádkoztunk, könyörögtünk.

Holnap legyen a vigasságnak, a jókedvnek napja! Sirva már ugyanis eleget vigádoztunk a magyar!

Hiszen őseink is, miután feljövének Kárpát szent bérceire és áldozatot vittek Hadarnak, nagy áldomást ültek első pihenő helyükön, az új haza földén.

Debreczen város polgárai!

Városi közgyűlésünk úgy határozott, hogy azon ünnepevények sorozatában, a melyekkel ő városunk falai között ünnepeleljük a honalapítást, legyen egy, az utolsó, olyan, ahol az ünnepevény öröm mindnyajunkat, gyermeket, aggot, férfit és nőt, szegényt és gazdagot összehozhat.

A hol a tér nem vet határt az ünnepevény sok ezreinek. Ahol valamennyien, ha mindnyaján összejövünk is, együtt, egy szível-leléssel önthetjük ki szívünk örök szent érzelmeit a költő dalával.

Hazádnak rendületlenül légy hive óh magyar!

És együtt énekelhetjük Isten szabad ege alatt, anagy szabad természet ólén:

Isten áldd meg a magyart!

Ezért rendezünk szép ünnepevényt holnap f. hó 17-én vasárnap délután a Nagyerdőn, a melyre a város összes lakosságát hazafias üdvözléssel meghívjuk.

* **Istenitisztelekek.** Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban az istenitisztelekek a következő sorrendben tartatnak meg: a nagytemplomban Szilágyi Imre s. lelkész, a kistemplomban Mindszenti Imre s. lelkész, az ispotály templomban Mitrovics Gyula lelkész, a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész. Holnap az összes templomokban urvacsoaraosztás lesz. Az ág. ev. templomban holnap d. e. 10 órakor Mateny Lajos lelkész végzi az istenitiszteletet.

* **Hajdúvármegye tegnapi közgyűlésén** a délután folyamán gyorsan végeztek a még le nem tárgyalt részével a tárgysorozatnak, a melyek közül felemlítjük, hogy a vármegyei főszámvevő jelentését az 1895. évi házipénztáji számadásnak, valamint az összes községi számadásoknak megvizsgálásáról tudomásul vették, továbbá, hogy H. Hadház község képviselőtestületének azon határozatát, hogy a gyepmester fizetését 20 frttal felemeli, az állandó választmány határozatával ellentétben nem hagyták jóvá.

* **Zászlófelavatás.** Ma ment végbe a debreczeni kereskedelmi akadémián óriási díszes közönség részvétele mellett a gyönyörű hófehér aranyhímzésű selyem lobogó felavatása. Több mint 150 szeg áll rendelkezésre az elite körök számára 20 nyoszolyó lány és ugyanannyi vőfély kíséretében jelent meg Zádor Lajosné zászlóánya. — És evvel jelezve lön a magasztos ünnepély kezdete. A himnus eléneklése után Rácz károly hegedűkísérete mellett szót emelt Dr. Bayer Ferencz igazgató. Ékes szavakban ecsetelte az ünnepély magasztos jelentőségét és a kereskedelmi akadémiá előkelő hivatását. Ezt követte Fráter Imre felső osztályú hallgató beszédje a zászló felavatásáról. A kereskedelmi akadémiá díszes tere me ugyancsak azüknek bizonyult anyian tódultak az ünnepélyre. Ott voltak gr. Dégenfeld főispán, Simonffy Imre polgármester, Dr. Király Ferencz, Dr. Kolla János, Dr. Wolafka püspök, Szabó Kálmán, Eötvös Károly Lajos, a reáliskola testületileg a gazdasági intézet igazgatója: Szűcs Mihály stb. Az ünnepély megnyitása és a felavató beszéd. elhangzása után megkezdődött a szegek beverése, mely szintén a leglelkesebb jelenetekre adott alkalmat az el-elhangzott jelmondatok után. A szegek beverése eltartott 2 óra után, a mikor a szép ünnepély véget ért.

* **Presbyteri közgyűlés.** Az igen összehalmozódott egyházi ügyek elintézésére f. hó 19-én kedden délután 3 órakor az ev. ref. egyház konzisztorialis épületének nagytanács-termében ülést hívtak össze.

* **Uj vármegyei tiszteletbeli t. főorvos.** Dégenfeld József gr. Hajdúvármegye főispánja a tegnapi közgyűlésen dr. Boda Gyula p. ladányi községi orvost Hajdúvármegye t. t. főorvosává kinevezte.

* **A Csokonai kör részére Gőnczy Endre ur az Avakreoni dalokat és a Tavaszt (Márton Richter féle 1813. kiadás.) volt szíves beküldent; Lovag Chilin szky ur pedig a Izsó féle ércszoborról, annak talapzata, kerítése és a Csokonai-kert egy szép részletéről felvett nagy fényképpel ajándékozta meg körünket. — Elkép valószínűleg melléklete leendő Szana Tamás jeles írónak »Izsó Miklós életrajza« című munkájának, mely ez év vége felé jelenik meg szerző kiadásában. A midőn ez adományokért őszinte köszönetet nyilvánított, körünk tagjait és barátait s altalajában a művelt közönséget arra kérem**

részesítse törekvésünket továbbra is jóindulatában és Csokonaira vagy az ő munkáira vonatkozó bármily csekély dolgot küldjenek be hozzám, mindent hálás köszönettel fogadunk. Komlóssy Arthur, a Csokonai-kör ereklétárának öre.

* **A Zion debreczeni betegsegelyző egyesület** előjárása az egyleti tagokat ez uton is felkéri, hogy *vasárnap délután 1 órakor*, a millenniumi diszkivonuláshoz leendő csatlakozás céljából az egyleti helyiségben megjelenni szíveskedjenek.

* **A holt napi népnépegy.** A holt napi népnépegy. iránt az egész városban óriási érdeklődés mutatkozik. — Már ma délután óriási falragaszok adták tudtára a nagyközönségnek a holt napi népnépegyt, a melyen valószínűleg Debreczen apraja, nagyja megjelenik. A gyülekezés a városháza előtt lesz, a honnan a díszmenet d. u. 2 és fél órakor indul a nagy erdőre a következő sorrendben; 1. Banderium. 2. A város ötös fogata. 3. Tüzoltó zenekar. 4. Tüzoltó egyesület. 5. Társulatok, egyesületek, saját zászlóik alatt két cigány zenekar kíséretével. 6. A nagyközönség. 7. Kocsik. Maga az ünnepély a nagyerdei koresolyázó téren folyik le s annak sorrendjét lapunk más helyén találja az olvasó. Az alkalmi beszédet ez alkalomra **Koncz Akos** „Debreczeni Ellenőr“ f. szerkesztője írta. Az ünnepély lezajlása után a város által felállított hat sátorban a nagyközönséget megvendégelik. Este pedig tűzijáték lesz.

* **Jog és pénzügyi bizottsági ülés.** Debreczen város jog és pénzügyi bizottsága Vértessy István főjegyző elnöklete alatt tegnap délután a városházán ülést tartott. Jelen voltak Ábrahám László, Steinfeld Au'ral Koszorus Lajos, Csanak József, Zádor Lajos, Szabó József, Komlóssy Dezső, Márk Endre, Szilágyi Károly és Varga Károly jegyző. A debreczeni kereskedő testületnek az önálló vamterület érdekében szerkesztett feliratát a jog és pénzügyi bizottság pártolólágg javasolja felterjesztetni. A debreczeni jótékony nőegylet kérvényt adott be a városhoz, melyben kéri, hogy részére az eddig szokásban volt és évente kiutalványozott öt öl fát jövőben is kiadja. A bizottság a kedvezményt újabb három évre megadni javasolja. Fried Daniel és tarsa kérvényében az évi 601 forint bért bizt. erdő és legelő részlet újabb három évre kéri, illetve a szerződés meghosszabbítása iránt kérvényez. A bizottság javasolja, c-upán azt az észrevételt teszi, hogy a tanács, illetve a közgyűlés mondja ki, miszerint jövőre a két birtokrész csak együtt adják bérbe egymással összekötve. — Egyek község beadványt intézett Debreczen városához, melyhez csatolja az előjárás képviselőtestületi határozatát és kéri, hogy miután a két Ohatot anyakönyvi kerületéhez csatolta a belügyminiszter, az anyakönyvi hivatal helyi-ége érdekében hozott kádáshoz, illetve az azzal járt dologi kiadáshoz járjon hozzá. A jog és pénzügyi bizottság kimondja, hogy miután Debreczen városa saját anyakönyvi kerületének dologi kiadásait is szabadulni óhajt és ez iránt a miniszteriumhoz felterjesztést is tett, — Egyek község kiadásaihoz nem járul hozzá. — A bizottsági gyűlésnek több tárgya nem lévén, ezzel véget ért.

* **A három Baldácsi féle alapítvány,** ügyében Budapestre, összehívott ülésre Kis Áron püspök tegnap utazott fel. Tóth Samuél egyházkerületi főjegyző a bizottság másikat tagja akadályozva lévén a megjelenésén, őt György Endre helyettesíti.

* **Évzáró vizsga.** A helybeli ev. ref. egyház teleki-utcai leányiskolája tegnap dé. tette le a kistemplomban évi záróvizsgáját. Hogy a vizsga ily szokatlan időben történt, oka az, hogy a város kitelepítette az eddig adott he-

lyérol, miután a bejelentési és egyik kerületi kapitányságot el kellett hogy helyezze. Ezen iskolát — mely I. és II. osztályból áll — Szentjóbby Kálmán tanító ur vezette. A felmutatott eredmény valóban meglepett, mert visszagondolva a tanév kezdetére, mely a kedvezőtlen egészségi viszonyok miatt csaknem 2 és fél hónapot szünetelt, akkor, a midőn a kezdet kezdetén legnagyobb igyekezettel kellett volna tanítani és számba véve azt, hogy a vizsga a fentemlített ok miatt egy hónappal hamarabb történik, méltán kérdehetjük, mikor is volt hát képes a keze alatt járt és két osztályba tartozó 84 leány gyereket ily szép eredményre vezetni? Szentjóbby Kálmán tanító ur rövid idő alatt megmutatta azt, hogy mit kell tennie egy lelkiismeretes tanítónak az esetben is, ha az idő kevés. Egész odaadással tanított a miről a széperedmény a legmeggyőzőbb bizonyíték. Mi szülők örömtől repeső lélekkel hallgattuk artatlan gyermekeink tiszta, értelmes feleleteit, a mi nem lepott meg, mert, a tanév alatt arról győződöttünk meg, hogy Szentjóbby ur megszerettette az iskolát gyermekeinkkel, mely körülmény teljesen biztosítja buzgó fáradozásának eredményét. Adjon az ég a tanító urnak az életben örömet és boldogságot. Legyen továbbra is a debreczeni tanítóságnak egyik lelkes tagja, hogy ugy egyházuunknak, mint a hazának buzgó és jó honfiakat nevelhesen. Fogadja tanító ur fáradozásáért elismerésemet és köszönetemet. Egy szülő.

* **Az ispotályi szegények millenniuma.** Május 17-én a ref. ispotályban, az ispotályi vegyes bizottság határozata szerint a ref. ispotályi szegények délben rendes ebédük mellé még kalácsot és bort is kapnak, hogy így az ezredévi ünnepélyben a szegényeknek is legyen részük.

* **Bandériumi próba-diszfelvonulás.** A tegnapi vármegyei közgyűlés után a junius nyolczadiki hódoló felvonuláshajdúvármegyei tagjai a Dégenfeld József gróf főispán elnöklete alatt ülést tartottak, melyen elhatározták, hogy junius 4-ikén, urnapján reggel 11 órakor Debreczen utczáin próba-diszfelvonulást tartanak a városi banderistákkal szövetkezve. A bandérium tagjai 5-én reggel indulnak, a lovakat pedig már 4-én este felszállítják Budapestre. Ez a terv azonban alig hisszük, hogy legalább ilyen alakban, megvalósuljon, mert a városi banderisták lovait már junius 1-sején felszállítják, mivel a kiállításban is részt fognak venni.

* **Hibaigazítás.** Lapunk mai számának Krónika feliratu cikkében a harmadik lap az utolsó hasábján alulról a 10-ik sorban értelemzavaró betoldás van. Kérjük a »csak az a kár« szavakat nem létezőknek tekinteni.

* **Uj kénsav és mütrágyagyár.** A volt kereskedelmi miniszter Lukács Bela val. t. b. tanácsos elnöklete alatt még a mult Zalathnai kénkovand ipar r. t. kénkovand érceinek feldolgozására Brassón a technika legújabb vívmányainak felhasználásával nagyszerű kénsav- és mütrágyagyár a t. allított fel, mely működését már megkezdte. Az okszerű gazdálkodás terjedése tag hatáskört biztosít az új vállalatnak, melynek vezetői bizonyára azon lesznek, hogy kifogástalan áruk szállítása és a gazda közönség iránti előzékenység által vevő közönséget biztosítsanak.

* **Elveszett.** F. ho 14-én este a Gerébi Fülöp czég előtt egy Bizikli Paál elveszett, a megtalálójá sziveskedjek a kiadó hivatalba hozni, hol szives fáradságáért illő jutalomban részesül.

* **Időjelzés május 17-re.** Változás nem várható.

Táviratok, Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest, május 16.

Ülés kezdete 12 órakor.

Elnök Szilágyi Dezső.

Ugron Gábor interpellálja a miniszterelnököt a szerb kormánynak a hatalmakhoz intézett azon körjegyzéke ügyében, melyben a magyar kormányt nagyzóknak mondja s azzal vádolja, hogy méltánytalanul bánik Szerbiával és ez az oka a belgrádi tüntetéseknek. — Kéri a miniszterelnököt, van-e tudomása arról, hogy a szerb kormány ez ügyben jegyzéket küldött a hatalmakhoz, ha van, mi a jegyzék tartalma, s ha az a mit elmondott, ugyan, mit szándékozik tenni a kormány e téren, nyel szemben?

Kossuth Ferenc konstatálja a szerb kormány tudatlanságát és a történelemben való jaratlanságát, mert hiszen tudvalevő, hogy a magyar királyok II. Géza óta a folyton viselték a szerb királyi czimet. — A magyar koronának Szerbia évszázadokon át alá volt vetve ennél fogva a szerb kormány eljárása másnak, mint Magyarország szándékos megsértésének, nem tekinthető. Kéri, — miniszterelnökszik — tenni a szerb kormány a kapott sérelmeket egész sorozatával szemben?

Bánffy br. miniszterelnök együttesen felel Horánszky-nak s a szerb kormányhoz intézett körjegyzékeiről hivatalos tudomással nem bír, ennélfogva apokrifnak kell azt tekintenie; — felolvassa Novákovics szerb miniszterelnöknek Ausztria-Magyarországgal belgrádi nagy követehez intézett jegyzékét. E jegyzékből kitűnik az, hogy a szerb kormány a belgrádi rendőrfőnököt degradálta a tüntetések miatt, ugyancsak ezért 72 egyént megbüntettek, sokakat eltoloncoltak s a vizsgálat ma is mindig folyik. Kéri válaszában tudomásul vételét.

Horánszky Nándor nem veszi tudomásul a választ s a felett sajnálatat fejezi ki.

Ugron Gábor felolvassa a Magyar Értéslő déli közlését, mely tartja, hogy a szerb kormány a hatalmakhoz körjegyzéket intézett s abban a magyarországi hóbortban szenvedőknek mondja felháborodással ítéli el a kormányt, — köztörök még mindig beszél.

Irodalom és művészet.

* **Kórházi történetek.** Vettük a következő sorokat: Van szerencsém tudatni igen tisztelt gyűjtőimmel és előfizetőimmel, hogy városból eltávozván »Kórházi történetek« című kötetemet Mile Pál ur, a »Debreczen« poliklinikai napilap belső dolgozó társa rendezte sajtó alá, s ugyanő volt szives magára vállalni gyűjtés és a kiadás gondjait. Kérem tehát gyűjtő s az előfizető urakat és hölgyeket hogy ugy a gyűjtőveket, mint az előfizető pénzeket hozzá a »Debreczen« szerkesztőségbe juttatni sziveskedjenek. Debreczen május 16. Rostkovicz Arthur.

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.
Irtá: CSENGEY GUSZTÁV.

Első kötet. 67
Szövekezés.
(Folytatás.)

Egészítsük ki a naplótöredéket, melyet Malvine háta mögött könyvből kiléshettünk.

A szenvedélyes leány valóban ki volt forgatva valójából. Határtalan szerelme őt a felkelők hívévé tette s utálta azokat, kikhez tartozott. Az egyetlen ember, kihez őt még szeretet és tisztelet esatolta, atyja volt; de féktelen szerelmét a gyermeki szeretet nem tudta korlátozni. Midőn a Villámvezér őt másnap atyja táborába kísérte, már ott találta nagynénjét, kit a naplóban említett czirkáló csapat félig eszméletlenül, betegem talált meg a vendégszobában síró szobaleánya által úpolgatva. Az őrnagy nem tartá tanácsosnak a tábornok rokonát ott hagyni a városban, befogatott a hintóba s magával vitte a beteg nőt, kíséretével együtt. Az általános zavarban még azt sem tudhatta meg, hogy a tábornok leánya is az utazókhoz tartozott, azért nem hagyott hátra semmi utbaigazítást, a szobaleány halálra volt rémülve, az csak akkor gondolt Malvinera, midőn már a táborban voltak. Így lelte őket Malvine, a legnagyobb aggodalmak közt, midőn atyja éppen ő vette akart intézkedni. Malvine tehát megszabadult azon gondtól is, hogy nagynénjét keresse, egészen átadhatta magát titkos ábrándainak. A császáriak közt idegennek érezte magát s lelke egész hevével, élénk szelleme egész hatalmával indult neki új életezéljének, mi nem volt más, mint egyesülni Villámmal, vagy legalább érte élni, érte meghalni. A való élet viszonyai áthághatlan korlátot vontak közte és az ifjú magyar hős között; de van-e a szerelemre nézve lehetetlenség? Malvine vakmerő tervet gondolt ki magának, hogy kedvesével egyesülhessen, s mi helyt szövvényeinek minden szálával tisztában volt, komoly beszélgetésbe vonta atyját s szívesen fölajánlotta magát a császári hadak titkos ügyvivőjéül. Atyjánál a leghevesebb ellenzésre talált; de Malvine hajthatatlan maradt. Sokáig anakodtak, értekeztek, míg végre Malvine meggyőző szerepét, elkezdé ama rejtélyes utazását, melyekről már megemlékeztünk.

Mindez azonban csak előkészület volt legtitkosabb tervéhez. Egy hónap mult el Malvine titkos beavatásától a február 26-iki kápolnai véres esatáig. Malvine a Tisza felé vonuló magyar hadak kiemelésére indult, és szíve jobban égett, lángolt mint valaha; hisz a Villámvezér vár reá; alkalozásra hívta fel az ifjút és ez nem tagadta meg kérését.

Egy rozzant csárda volt a találkozási hely. Villám már ott ült az ivó szobában, fejét ábrándosan hajtá tenyerébe. Ki tudja, merre szállongott tévedező lelke? kiről vagy miről gondolkozik? Oh ha be tudna nézni lelke világába az a szép kék szemű, fekete haju lány, ki most nesztelenül lépett be hozzá és reszkette, pirulva állott meg előtte.

Az ifjú kebléből nehéz sóhajok emelkedtek fel. A kápolnai esatában sebet kapott, karja el van kötve; de nem a seb fáj neki, hanem valami ott belül a szívében.

— Ne szomorkodj, légy vig — mondá most valami kimondhatlan édes női hang.

Az ifjú összerenzenve tekintett fel. A tábornok leánya nézett szeme közé azokkal a fék csillagokkal, melyekben most a szerelem ándhatlan bűbája ragyogott.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

május 15.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű. Leg nehéz (páronkiut) — 400 klgon felüli sulyban

— krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg sulyban) — krig. 3. Fialtal nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) — krig. 4. Fialtal közép páronként 251—320 klg. — sulyban 50—51 krig. 5. Fialtal könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) — 49—50 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 45 krtól — 46 krig. Közép páronként 220—280 klgig terjedő sulyban) 44—45 krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) 43—44 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli sulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgig terjedő sulyban 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi május hó 15-ik napján volt készletben 9431 drb. 1896. május hó 13-ik napján felhajtattott — drb. 1896 május 14-ik napján elszállított — drb. 1896. évi május hó 15-ik napjára maradt 9396 sertésforgalom üzletirányzata változatlan.

Budapesti gabonatózsde.

május 15-én.

A készarúület hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ar 10 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	—	70	—
"	77	6.90	7.15	6.97—7.10
"	79	7.05	7.15	7.10—7.20
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
"	77	6.95	7.05	7.15
"	79	7.10	7.20	7.15—7.25
Pestvidéki ó	75	—	76	—
"	77	6.90	7.15	6.95—7.1
"	79	7.05	7.15	7.10—7.20
Fehérmegyei ó	75	—	76	—
"	77	6.90	7.15	6.95—7.10
"	79	7.05—7.15	80	7.1—7.20
Bácskai "	75	—	76	—
"	77	7.15—7.20	78	7.05—7.20
"	79	7.15—7.25	80	7.20—7.3
Észak magy. "	75	—	76	—
"	77	—	78	—
"	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógm.
Rozs elsőrendű új	70—72	6.30 6.35
" másodrendű "	—	6.20 6.3
Arpa takarmánynak "	60—62	4.5 4.70
" égetni való "	62—64	5.10 5.70
" serfőzdei "	64—66	6.15 6.50
Zab — új	39—41	6.20 6.5
Tengeri bánsági — új	—	4.4—4.05
" más remű "	—	3.90 4.00
" —	—	0.0—0.0
Repeze bánsági	—	0.00 0.0

Nyilttér.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).
Idény május 1-től szept. 30-ig.
Kiváló gyógyhatással bir

női bajokban és altesti bántalmakban

Rendelő orvos Bruck J. az országos köz. egészségügyi tanács rk. tagja Nagykorona u. 23. sz.
Egészséges fekvés, jutányos lakások.
jó vendéglő.

Pontos közlekedés a társas-kocsikon reggeli 7 órától kezdve.

Állomási hely Ferencz-József-tér, a régi Lloyd épület közelében.

Tessék mintát kérni Szövet, Selyem, Creton, Batist és Piquet ujdonságokból Boros Testvérek női divat áruházában Debreczen, Kossuth-u. 3. Legolesőbb árak!

Krondorfi savanyuviz.
Stefania irónörökösne forrás.
Kitünő gyógyviz,
kedvelt asztali viz.
Főraktár: Csanak Józsefnél. Kapható még: Geréby F., Rckl Z., Szabó Zs. és Félegyházi János uraknál.

Lakásváltoztatás.
Dr. Tüdős Kálmán
ref főiskolai orvos és tanár
belgyógyász
lakása f. év május 1-től kezdve
Nagy-Péterfia 983. sz. házban
(a Csokonai kerttel szemben) van

Ertesítés.
Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy
czipész műhelyemet
N.-Hatvan-utca 1096. szám alá, a volt kefégyár épülete helyeztem át.

Amidőn ajánlkozom mindennemű férfi-, női- és gyermekeczipők jó, csinos, gyors és jutányos árban elkészítésére, felkrem a n. é. közönséget, hogy becses partfogásába részletetni kegyeskedjék. Tisztelettel
Fischer Menyhért,
czipész-mester.

664/1896. v. k. sz.
Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bjbiróságnak 8826 1896 P. sz. végzése folytán közhirrre tetetik, miszerint Központi Takarékpénztár részvénytársaság részére Schvarcz Imre és Társa debreczeni lakosoktól 200 frt tőke, ennek 1896 évi november hó 30-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 38 frt 25 kr. perköltség erejéig 1896 évi ápril hó 4-én biróitag le- és felülfoglalt és 334 frtra becsült butorok és egyebekből álló ingóságok, 1896. évi május hó 29-én délelőt 9 órakor kezdetét veendő és N.-V. utca 2209. sz. a megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi május hó 8-án.
Sugár Gyula.
bir. kiküldött.

Szemét kihordási vállalat.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséggel, különösen a t. háztulajdonosokkal és intézetekkel tudatni, hogy Debreczen városában

szemét kihordási vállalatot

létesítettünk. Szemét kihordások az egyes háztól a legolcsóbb árban eszközölhetnek.

Szemét kihordás megrendelés szerint naponta, hetenként vagy havonként. Az elvállalt munkálatért teljes felelősséget vállalunk.

Jelentkezéseket elfogad a nap bármely órájában

KOHN MÓR

nagyvarad-utca. Kóbor-ház 2206. sz. a.
Tisztelettel

Szemét kihordási vállalat.

Feltűnést kelt

a Med. Dr. Rix A.
megleő hatása

Eredeti Pompadour pastája

bámulatos biztosan hat felpattogzott bőr, viszketeg és vörösségnél, a bőr vakító fehér és kifogástalan tiszta, a bőr básonypuha és ifjú frisslesz. Öreg hölgyek és urak, kik naponta Pompadour-pastát használnak, hódítanak gyönyörű szép fehér arczuk miatt. Széplő, májfolt, pattanás, bőrküreg, a kezzen vagy arczon mindenféle tisztátalanság jó tállás mellett 14 nap alatt eltűnik és ha e szer nem hat, a pénz visszaadatik; mindenki kísérje meg használat által. Rendes bőrápolás nem hiúság, hanem a körülmények parancsa. Egy tegely 1 ft 50, Pompadour-tej Poudre helyett használva, maradé, világírú ft 1.50. Pompadour-szappan durva kezeknek 3 db egy cartonban 80 kr. Pompadour-Poudre ft 1.25.

A Dr. Rix-féle szerek vezérszéküldése: Wilhelm Rix Dr. Witvo Söhne, WIEN, II. Praterstrasse 16. I. em. (Rix-udvar) és a gyógyszerészeknél.

RAKTÁR:
Temesvár
Fiume
Vukovár.

FÉNYES MÓR

vezetése alatt

bécsi férfi, fiu és gyermekruha

raktárában

DEBRECZEN, Főpiacz, a Hungáriával szemben

az ezredév alkalmából

tavaszi és nyári férfi, fiu és gyermekruhák

rendkívül olcsó árban

kaphatók.

RAKTÁR:
Zára
Eszék
Nagyvárad.

Tüzifa eladás.

Üzlet felhagyás folytán alanti czég elárusit Mármaros-megyében **Körtvélyes** és **Száldabos** állomásokon levő mintegy **800—1000** méter öl egészen száraz

tölgyfa-tüzifát jutányos áron.

Szives tudakozódások „Gőzfűrészes kezelőséghez Mármaros-Técsőn“ intézendők.

Vasuti állomás Hosszu Pályi a fürdőtől fél óra járás.

EGYEDÜLI FÜRDŐ

mely biztosan gyógyítja a csontszut, az összezsugorodott tagokat minden nemét a köszvényes, eszozos bántalmaknak, bármiféle bőrbajokat, továbbá görvély és sápkör, máj, lép, vese és belső daganatok s egyéb női bajokra legkitűnőbb hatású a jól berendezett

Konyári-Sóstó fürdő.

Megnyitás május 1-én.

A t. fürdőközönség szórakozására az idényre egy jó cigány zenekart állandóítottam, valamint hírlapok tartása által a közönség igényeinek minden tekintetben megfelelek.

A fürdő 70 kényelmesen berendezett szobája jutányos árban ágyneművel vagy a nélkül áll rendelkezésre.

A fürdőhöz a felőrányira fekvő Hosszu-Pályi állomástól hetenként kétszer (szerdán és vasárnap) d. e. 10 órakor odaérkező vonattal a rendelkezésre álló társakoesin juthatni. A vasuti jegyek mindég Hosszu-Pályi állomásig váltandók. Az étteremben jó magyar ételek, hamisítatlan italok, pontos és olcsó kiszolgáltatás lesz.

Fürdőorvos **Dr. MÓRICZ ERNŐ** pocsaji körorvos ur, ki több éven át **Korányi Frigyes** budapesti egyetemi tanár belgyógyászati kórodáján működött.

Villany, massage és tejgyógymód.

Tisztelettel

D. NAGY ISTVÁN,

bérlő.

Köszénkátrányt legjobb minőségben zsindely- és

deszkatetők behuzására,

mely által azok tartóssága kétszerte hosszabb, továbbá **czulápok**, melyek a földbe ásatnak, **kerítések** s **gazdasági eszközök befestésére**, hordókban á 50, egész 250 kiló súlytartalommal, továbbá saját gyártmányu

coaksot

(pirszén) **kovácsok** és **lakatosok** részére, ajánlj jutányos ár mellett:

a légszeszgyár igazgatósága
DEBRECZENBEN.

Szolid szolgálat jótállás mellett.

SZÖLLŐSI GYÖRGY ékszerész

Debreczenben, Főpiac, a városházzal szemben.
Ajánlja du-san berendezett

Szolid szolgálat jótállás mellett.

arany, ezüst, ékszer és óraraftárát.

Különösen:

Remek } **Brillant boutonok** 50 frtól 600 frtig és feljebb.
tüzi } " **Solitira gyűrűk** a legolcsóbb ártól 200 frtig.

Mindenemü művészi kivitelü

ARANY, EZÜST TÁRGYAK.

Valódi svájci gyártmányu **finom** szerkezetü férfi és női **ÓRÁK** 1 évi jótállás mellett.

Mindenemü ezüst tárgyak, különösen evőeszközök a napi árkelet szerint, ugyszintén minden e szakmához tartozó munkák, javítások és vésések a **legolcsóbb árszámítás mellett eszközöltetnek.**

Természetes illat, legnagyobb táperő,
könnyü emésztés.

CACAO GAEDKE

Legjobb a

mindenütt kapható

P. W. Gaedke & Cie., Brünn és Hamburg.

Természetes illat, legnagyobb táperő,
könnyü emésztés.

Visk-Várhegy

gyógy-fürdő

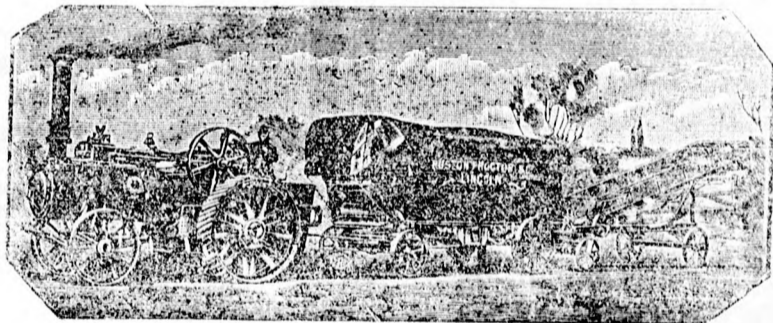
Mármaros-megyében, égvényes sós, vasas, valamint szulfátos **vasas** savanyuvizforrásokkal és hidegviz-gyógyintézetel.

Vérszegénység, hurutos bántalmak, női bajok, aranyér ellen, régi jóhírnevü, **olcsó**, kitünő levegőjü gyógyhely.
Prospektus kapható a fürdőtől, vagy

Dr. LENGYEL ALAJOS

budapesti orvos, tulajdonos és igazgatótól
VI. Váci körut 43.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve!

Ruston, Proctor & Co. Ltd.

lincolni (angol) gépgyár vezérképviselőségénél,

BUDAPESTEN

kaphatók a legkitünőbb utólérhetlen szerkezetü angol **gőzmozgonyok és gőzcséplők**

és csakis itt kaphatók a világhírü szabadalmazott **EXCENTER GŐZCSÉPLŐGÉPEK**

könyöktengelyek nélküli keltős tisztító szerkezettel, állítható osztályozó hengerrel. Ez idő szeri ezek a **világ legjobb gőzcséplői**. Kivánatra azonban szállíthatunk könyöktengelyes gőzcséplőket is

COMPOUND GŐZGÉPEK

Ugyanitt rendelhetők meg a világhírü **magánjáró gőzcséplőgépek.**

A jövő gépe.

Nagy választék **szalmakazalozók, járgányos cséplőgépek, borpresek, szőlőszüregépek, szénagyújtók, vetőgépek, tisztító rosták, kukoriczamorzsolók, szecska vágók, aratók és fűkaszalók, konkolyozók** valamint, minden **gazdasági gépek** s **eszközökben és malomberendezésekben.**

Arjegyzekekkel és mindennemü szakbavágó felvilágosítással és tanácsal készséggel **dijmentesen** szolgálunk.

Levelek czimzendők; **RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd.** vezérképviselősége
Budapest, V. Lipót-körut 32. szám.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve.

Eladatik évente több mint 950 gőzcséplőkesziet.

A gyár alapítator 1840-ben. — A ma-on 2500 munkas foglalkoztat

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közvényenél, eszznál, **tagzsuggatásnál** és **meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyárkorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem **igazi népszerű háziaszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten**. Bevásárlás alkalmával igen óvatosaak legyünk, mert több kisebbbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget **"Horgony"** védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, céges és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt (Thüringia).

Uraknak és hölgyeknek
valódi
LODENT
ajánl a
Tiroli Loden-áruház
BAUR RUDOLF,
Innsbruck Rudolfstrasse 4
Vízmentes köpenyek, valódi gyapjuöltöny szövetek.
Árjegyzék mintákkal ingyen, és bérmentve.

Eladó
25 katasztr. hold 242 öl
(11 1/2 boglyás) kaszálló a Facsika pusztán.
Értekezhetni: **Szilágyi Imre**
ügyvéd irodájában Debreczenben, Nagy-
Csapó-utcán.

Mily elkerülhetetlenül szükséges
a szőlők permetezése
az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csakis a
permetezett szőlők nem mentek tönkire.
Ennek elérhetésére legjobbnak bizonyult Mayfarth Ph.
és társa

szabadalmazott
önműködő
„**Syphonia**“
szőlővessző és növény-
permetezője,
mely az oldatot szivattyuzás
nélkül önműködően a növe-
nyekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ezer van használat-
ban, és számos dicséret bizonyítvány mutatja kitünő
váltat valamennyi egyéb rendszerrel szemben.
Ábra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH Ph. és társánál
mezőgazdasági gépgyárak, különlegességi gyár
borsajtók és gyümölcs-értékesítési gépek részére.
Bécs, II. 1. Taborstrasse 76. sz.
Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen.
Képviselők és ismétlődők kívánatosak.

Megérkezett
10,000 darab
FÉRFI és GYERMEKÖLTÖNY
a tavaszi és nyári időnyre
és a legolcsóbb árak mellett
kapható
Steiner József
ruhakereskedőnél
Főpiacz, Biedermann-palota.

SCHICHT-féle **SZIN-SZAPPAN**

törvényszéki legbelajstromozott
védjegy.

igen jól van szárítva,
kitünően tisztító,
igen takarékos a használatban,
kezeség mellett tisztá és ártalmatlan a fehéremű és kéznek, egyáltalában a
legjobb, ami a szín-szappanból van.

Senki sem bánja meg a kísérletet.
Kapható a legtöbb detail-kereskedésben.

Nap- és esernyők
nagy választékban.

Divatos Gallérok
1.50 krtól feljebb.

**Divatos női gallérok és kabátok,
remek diszitett modell-kalapok.
eredeti ÁRPÁD BLOUSOK csakis
Rózsa Lajos** női divat-termében

óriási választékban, bámulatny olcsó árban.

Szalma kalapformák
gyári árban.

Gyermek ruhácskák-
ban különlegességek.

Nyomatott Hoffmann és Tarsa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.